

Jak se připravit na sezónní výkyvy v přepravě? Vycházet lze ze zkušeností, pomohou i moderní technologie

26.6.2024 - Petr Lesenský | Lesensky.cz

Důležitým aspektem logistiky jsou sezónní výkyvy. V některých oborech dosahují růsty nebo propady poptávky takových rozměrů, že správná příprava na ně rozhoduje o životaschopnosti přepravce. Úspěšná logistická společnost dokáže pravidelné výkyvy nejen předem odhadnout, ale také má připravenou náhradní trasu v případě velké uzavírky komunikací.

O sezónnosti se obvykle uvažuje zejména ve spojení s přepravou zboží, kdy její vrchol nastává kolem vánočních svátků. V této době můžeme sledovat výrazné oživení v celém dodavatelském řetězci od kontejnerových lodí přes silniční přepravu až k zaneprázdněným skladům. Výrazné sezónní výkyvy v logistice lze sledovat v oborech stavebnictví a zemědělství, které mají na dopravu nejsilnější vazbu.

Stavebnictví se řídí nejen tradičními cykly

Ve stavebnictví se rok dělí obvykle na dvě období, kdy v jednom se staví více a ve druhém méně. Jelikož je stavebnictví do určité míry závislé na počasí, obecně lze v zimě a na jaře sledovat sezónní pokles, a tím pádem i menší poptávku po přepravě stavebního materiálu. Situace se tradičně otočí v létě a na podzim, kdy vrcholí například řada velkých infrastrukturních staveb, rekonstrukcí silnic a dálnic, ale i rezidenční výstavba.

Stavebnictví je však natolik komplexním oborem, že k výkyvům dochází i mimo očekávané cykly. V současnosti je v Česku stavebnictví ve výrazném útlumu a vyhlídky neslibují zlepšení. „*Stavební produkce v březnu meziročně klesla o 8,3 procenta a také meziměsíčně byl zaznamenán výrazný pokles. Zatímco meziroční pokles šel na vrub plně pozemnímu stavitelství, k tomu meziměsíčnímu přispěly více inženýrské stavby,*“ uvádí **Petra Cuřínová**, vedoucí oddělení statistiky stavebnictví a bytové výstavby Českého statistického úřadu.

„Asi těžko se dá výsledek svádět na počasí, protože letošní březen byl z pohledu teplot mimořádně příznivý. Hlavním problémem stavebnictví, a to především pozemního, zůstává nedostatek nových zakázek,“ podotýká ekonom Banky Creditas **Petr Dufek**.

Poptávka v zemědělství je ovlivněna setbou a sklizní

V zemědělství, které se řídí ročními obdobími, je pravidelně patrný tok osiv, hnojiv či agrochemie od producentů k zemědělcům v jarních měsících. V období sklizně, kterou lze v Česku v závislosti na plodině zařadit mezi druhou polovinu léta a podzim, se naopak zvyšuje objem přepravy od zemědělců ke zpracovatelům. Po tomto vrcholu, co se týče logistiky v zemědělství, nastává v zimním období útlum, a tedy minimální poptávka po přepravě. A to až do příchodu jara.

„Je pravda, že zemědělství a stavebnictví jsou svými vrcholy a propady poptávky po přepravě typické. Logistice se věnujeme přes dvacet let, a právě bohaté zkušenosti nám pomáhají se s nimi vypořádat. Na zvýšené potřeby klientů v určitých částech roku jsme proto připraveni,“ říká **Ondřej Stöhr**, jednatel společnosti CONTI-RSC, která je největším silo cisternovým dopravcem v Česku.

Klimatické podmínky však nejsou jedinou příčinou ovlivňující sezónnost v přepravě. Komplikace v

logistice způsobují i lidmi plánovaná omezení. Typicky v období letních prázdnin se přepravní firmy potýkají s rozsáhlými uzavírkami či objíždkami dálnic a silnic první třídy, jež právě nákladní auta pro přepravu primárně využívají. Velká uzavírka důležité komunikace dokáže ukrojit podstatnou část z marže přepravce.

Logistické společnosti musejí také počítat se společenskými zvyklostmi, jako jsou prázdniny, kdy většina lidí včetně řidičů chce čerpat dovolenou. Další plánování přináší i legislativní omezení jízd kamionů v neděli a ve státní svátky od 13 od 22 hodin. O letních prázdninách se navíc regulace rozšiřuje na pátek od 17 do 21 hodin a v sobotu od 7 do 13 hodin.

Recept na sezónní výkyvy tkví v analýze dat

Sezónní výkyvy svého oboru musí pochopit a připravit se na ně každý úspěšný přepravce. Jelikož se pravidelně opakují, je nejjednodušší se poučit z minulosti. Analýzou dat lze odhadnout, kdy dojde k největšímu nebo naopak nejmenšímu vytížení, a podle toho si zajistit dostatek lidí a techniky, nasmlouvat kontrakty a podobně. Mezi možná řešení patří kombinace vlastních a půjčených aut a zaměstnání sezónních řidičů. Flotila nákladních aut by měla být po servisu a připravená na maximální vytížení.

„Ideální je mít široké portfolio klientů, jejichž sezónní špičky se nepřekrývají. Tím si lze zajistit dostatek zakázek po celý rok. S optimalizací tras pak pomáhají moderní technologie a nástroje,“ radí Stöhr ze společnosti CONTI-RSC. Ta má kromě klientů ze stavebnictví a zemědělství také zakázky na přepravu materiálu pro sklářskou výrobu nebo chemický průmysl, kterých se sezónní výkyvy téměř netýkají.

Moderní technologie odhalí nejvýhodnější trasy

Důležitá je rovněž komunikace a spolupráce s dalšími články dodavatelského řetězce. Na jejím základě se lze připravit na vrcholy sezony. Sledování množství výroby producentů napoví, kdy bude třeba materiál transportovat. Cestou, jak si zajistit zákazníky i na méně vytížená období, může být cenová strategie. Nabídnout nižší cenu v horší části roku může přilákat nové klienty.

Co se týče komplikací, které přinášejí uzavírky, musejí se firmy soustředit na optimalizaci tras. Zásadní je sledovat důležité uzavírky silnic, kalamitní počasí a vždy mít v záloze alternativní trasu pro případ potřeby.

Efektivní přeprava zkrátka musí trvat co nejkratší dobu a po trase, na níž kamion spálí co nejméně paliva. S tím dnes často pomáhají technologie, například systémy pro sledování flotily a vyhodnocování dat včetně jízdního stylu jednotlivých řidičů. Tyto moderní systémy dokážou na základě sebraných dat pomoci naplánovat tu nejvýhodnější trasu.

<https://www.dychame.cz/jak-se-pripravit-na-sezonni-vykyvy-v-preprave-vychazet-lze-ze-zkusenosti-po-mohou-i-moderni-technologie>